ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՄՏԱՎՈՐ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ
ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿԱՆ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

№ 1

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ՆՇՈՒՄՆԵՐԻ, ԾԱԳՄԱՆ ՏԵՂԱՆՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԱՎԱՆԴԱԿԱՆ ԱՐՏԱԴՐԱՆՔԻ ՀԱՅՏԵՐ

Սույն տեղեկագրում
զետեղված տեղեկությունները
համարվում են հրապարակված 2015 թվականի մարտի 25-ից

Երևան ■ 2015

Բ Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ՆՇՈՒՄՆԵՐԻ, ԾԱԳՄԱՆ ՏԵՂԱՆՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԱՎԱՆԴԱԿԱՆ ԱՐՏԱԴՐԱՆՔԻ ՀԱՅՏԵՐ 3

Տեղեկություններ աշխարհագրական նշման, ծագման տեղանվան և երաշխավորված ավանդական արտադրանքի մասին..4

ԵՐԿՏԱՌ ԿՈԴԵՐԸ 5

Հրատարակվում է Մտավոր սեփականության գործակալության կողմից 2011թ.

0010, Երևան, Գլխավոր պող., Կառավարական տուն 3
Հեռ. (011) 597-537 հայտերի ընդունման բաժին
Հեռ. (011) 597-535 տեղեկատվական-տեխնոլոգիական ապահովման բաժին

Internet: www.aipa.am
E-mail: armpat@aipa.am

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ՆՇՈՒՄՆԵՐ, ԾԱԳՄԱՆ ՏԵՂԱՆՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԱՎԱՆԴԱԿԱՆ ԱՐՏԱԴՐԱՆՔ

Տեղեկություններ աշխարհագրական նշումների, ծագման տեղանունների և երաշխավորված ավանդական արտադրանքի մասին

Հայտի համար	2014007
Հայտի ներկայացման թվականը	25.12.2014
Հայտատուն (հայտատուները)	«Սևանի իշխան» ՓԲԸ
Ծագման երկիրը	AM
Հայտարկվող տեղանունը	ՍԵՎԱՆԻ ԻՇԽԱՆ
ԱԾՄԴ-ի դասը	29
Ապրանքի տեսակը կամ կոնկրետ ապրանքը	ձուկ և ձկնամթերք

Ապրանքի հատուկ որակի նկարագրությունը՝
Սևանի իշխանը (Salmo ischchan, Kessler 1877) հանդիսանում է լճի համար էնդեմիկ տեսակ, որը գրանցված է Հայաստանի կարմիր գրքում (2011): Իշխանի չորս ռասաներից երկուսը՝ ձմեռային իշխանը և բոջակը, համարվում են իսպառ վերացած, գեղարքունին և ամառային իշխանը կորցրել են արդյունագործական նշանակությունը և հանդիպում են առանձնյակներով: Ստերջ իշխանի ամենից շուտ աչքի ընկնող բնորոշ արտաքին հատկանիշը գույնն է: Ընդհանուր արծաթափայլ ֆոնի վրա առատորեն ցրված են սև, բավական խոշոր, կլոր խայտեր, որոնք հաճախ զարդարում են նաև մեջքի լողաթաղանթը և խռիկային կափարիչները: Երբեմն հանդիպում են իշխաններ, որոնց մաշկի վրա լինում են նաև ալ-կարմիր կամ նարնջագույն խայտեր: Վերջիններս, սակայն, մեծ մասամբ ավելի փոքր են, քան սևերը և՝ սակավաթիվ: Կարմիր խայտերը սովորաբար ավելի հաճախ են հանդիպում փոքր իշխանների մոտ:
Սևանի իշխանի չորս ռասաները միմյանցից տարբերվել են ձևաբանական (կողագծի թեփուկների քանակ, խռիկային առէջների ելունների քանակ և ձև, վերին և ստորին ծնոտների կառուցվածք) և էկոլոգիական (ձվադրման ժամկետներով և տեղով) որոշ ցուցանիշներով:
Կապն աշխարհագրական ծագման հետ՝ ծագման տեղանվան կամ աշխարհագրական նշման դեպքում ՝
Սևանա լիճն իր ֆիզիկական, քիմիական, կենսաբանական ցուցանիշներով համարվում է քաղցրահամ ջրի ռազմավարական պաշար: Այն բացառիկ քաղցրահամ լճերից է, որում աղերի ցածր քանակի շնորհիվ ստեղծվում են պայմաններ յուրահատուկ ձկնատեսակի աճի համար: Քաղցրահամ ջրերում աճող ձկան միսը ավելի նուրբ է լինում, քան՝ ծովի ջրում աճող ձկան միսը, և ի տարբերություն արհեստական ջրամբարներում աճեցվածների՝ անհրաժեշտ միկրոտարրերով ավելի հագեցած: Սևանա լճի ջրում առկա քիմիական տարրերի (ընդհանուր իոններ, միկրոտարրեր, ֆտոր, ֆոսֆոր, կալցիում, կալիում, նատրիում, սուլֆատ, սիլիցիում և այլն) համակցությունը նպաստում է ջրում յուրահատուկ պայմանների ստեղծմանը, որում աճում է Սևանի իշխան ձկնատեսակը: Ձկան աճի վրա դրական ազդեցություն է թողնում նաև լճում առկա մագնեզիումի բարձր ցուցանիշը: Սևանի ավազանի կլիման ամռանը չափավոր տաք է, իսկ ձմռանը՝ չափավոր ցուրտ: Տարեկան կտրվածքով լճի միջին ջերմաստիճանը տատանվում է 10-12°C: Ջրի մինիմալ ջերմաստիճանը 1-2°C է, որը նկատվում է հունվար-ապրիլ ամիսներին, իսկ առավելագույնը՝ օգոստոսին, մինչև 21°C: Լճում ջրի տարբեր շերտերի խառնվելը, որը պայմանավորված ինչպես ջրի տարբեր շերտերի ջերմաստիճանային տարբերություններով, այնպես էլ տվյալ տեղանքին բնորոշ քամիներով, նույնպես հանդիսանում է Սևանա լճի բնորոշ հատկանիշը: Լճի վերը նշված առանձնահատկություններն անդրադառնում են տվյալ համակարգում բնակվող իշխանի՝ Գեղարքունիքի և Ամառային իշխանի, որակների վրա:
Աշխարհագրական գոտին՝ Սևանի իշխանի արտադրությունը իրականացվում է Գեղարքունիքի մարզի «Սևան» ազգային պարկ» -ի տարածքում:

Պետությունների, տարածքների եւ միջկառավարական կազմակերպությունների

ԵՐԿՏԱՌ ԿՈԴԵՐԸ

AD	Անդորրա
AE	Արաբական Միացյալ Ամիրայություններ
AF	Աֆղանստան
AG	Անտիգուա եւ Բարբուդա
AI	Անգիլա
AL	Ալբանիա
AM	Հայաստան
AN	Նիդեռլանդական Անտիլներ
AO	Անգոլա
AP	Մտավոր սեփականության աֆրիկյան տարածաշրջանային կազմակերպություն (ՄՍԱՏԿ)
AR	Արգենտինա
AT	Ավստրիա
AU	Ավստրալիա
AW	Արուբա
AZ	Ադրբեջան
BA	Բոսնիա եւ Հերցեգովինա
BB	Բարբադոս
BD	Բանգլադեշ
BE	Բելգիա
BF	Բուրկինա Ֆասո
BG	Բուլղարիա
BH	Բահրեյն
BI	Բուրունդի
BJ	Բենին
BM	Բերմուդա
BN	Բրունեյ Դարասսալամ
BO	Բոլիվիա
BR	Բրազիլիա
BS	Բահամներ
BT	Բութան
BV	Բուվեի կղզի
BW	Բոտսվանա
BX	Ապրանքային նշանների եւ արդյունաբերական նմուշների Բենիլյուքսի գերատեսչություն
BY	Բելառուս
BZ	Բելիզ
CA	Կանադա
CD	Կոնգոյի Դեմոկրատական Հանրապետություն
CF	Կենտրոնական Աֆրիկյան Հանրապետություն
CG	Կոնգո
CH	Շվեյցարիա
CI	Փղոսկրի Ափ
CK	Կուկի Կղզիներ
CL	Չիլի
CM	Կամերուն
CN	Չինաստան
CO	Կոլումբիա
CR	Կոստա Ռիկա
CU	Կուբա
CV	Կանաչ հրվանդան
CY	Կիպրոս
CZ	Չեխիայի Հանրապետություն
DE	Գերմանիա
DJ	Ջիբութի
DK	Դանիա
DM	Դոմինիկա
DO	Դոմինիկյան Հանրապետություն
DZ	Ալժիր
EA	Եվրասիական արտոնագրային կազմակերպություն (ԵԱԿ)
EC	Էկվադոր
EE	Էստոնիա
EG	Եգիպտոս
EH	Արեւմտյան Սահարա
EM	Ներքին շուկայի ներդաշնակման գերատեսչություն (ապրանքային նշաններ եւ արդյունաբերական նմուշներ)
EP	Եվրոպական արտոնագրային գերատեսչություն (ԵԱԳ)
ER	Էրիտրեա
ES	Իսպանիա
ET	Եթովպիա
FI	Ֆինլանդիա
FJ	Ֆիջի
FK	Ֆոլկլանդյան կղզիներ (Մալվիններ)
FO	Ֆարրոյան Կղզիներ
FR	Ֆրանսիա
GA	Գաբոն
GB	Միացյալ Թագավորություն
GC	Պարսից Ծոցի արաբական հանրապետությունների համագործակցության խորհրդի արտոնագրային վարչություն
GD	Գրենադա
GE	Վրաստան
GG	Գուեռնսեյ
GH	Գանա
GI	Ջիբրալթար
GL	Գրենլանդիա
GM	Գամբիա
GN	Գվինեա
GQ	Հասարակածային Գվինեա
GR	Հունաստան
GS	Հարավային Ջորջիա եւ Հարավային Սենդվիչ կղզիներ
GT	Գվատեմալա
GW	Գվինեա-Բիսաու
GY	Գայանա
HK	Հոնկոնգ
HN	Հոնդուրաս
HR	Հորվաթիա
HT	Հայիթի
HU	Հունգարիա
IB	Մտավոր սեփականության համաշխարհային կազմակերպության միջազգային բյուրո (ՄՍՀԿ)
ID	Ինդոնեզիա
IE	Իռլանդիա
IL	Իսրայել
IM	Այլովման
IN	Հնդկաստան
IQ	Իրաք
IR	Իրան (Իրանի Իսլամական Հանրապետություն)
IS	Իսլանդիա
IT	Իտալիա
JE	Ջերսի
JM	Ջամայկա
JO	Հորդանան
JP	Ճապոնիա
KE	Քենիա
KG	Ղրղզստան
KH	Կամպուչիա
KI	Կիրիբաթի
KM	Կոմորոս
KN	Սենտ Քիտս եւ Նեւիս
KP	Կորեայի Ժողովրդա-դեմոկրատական Հանրապետություն
KR	Կորեայի Հանրապետություն
KW	Քուվեյթ

KY	Կայմանյան Կղզիներ
KZ	Ղազախստան
LA	Լաոսի Ժողովրդա-դեմոկրատական Հանրապետություն
LB	Լիբանան
LC	Սենտ Լյուսիա
LI	Լիխտենշտայն
LK	Շրի Լանկա
LR	Լիբերիա
LS	Լեսոտո
LT	Լիտվա
LU	Լյուքսեմբուրգ
LV	Լատվիա
LY	Լիբիայի Արաբական Ջամահիրիա
MA	Մարոկկո
MC	Մոնակո
MD	Մոլդովայի Հանրապետություն
ME	Մոնտենեգրո
MG	Մադագասկար
MK	Մակեդոնիա
ML	Մալի
MM	Միանմար
MN	Մոնղոլիա
MO	Մակաո
MP	Հյուսիսային Մարիանյան Կղզիներ
MR	Մավրիտանիա
MS	Մոնսեռա
MT	Մալթա
MU	Մավրիկիոս
MV	Մալդիվներ
MW	Մալավի
MX	Մեքսիկա
MY	Մալայզիա
MZ	Մոզամբիկ
NA	Նամիբիա
NE	Նիգեր
NG	Նիգերիա
NI	Նիկարագուա
NL	Նիդեռլանդներ
NO	Նորվեգիա
NP	Նեպալ
NR	Նաուրու
NZ	Նոր Զելանդիա
OA	Մտավոր սեփակա-նության աֆրիկյան կազմակերպություն (ՄՍԱԿ)
OM	Օման
PA	Պանամա
PE	Պերու
PG	Պապուա Նոր Գվինեա
PH	Ֆիլիպիններ
PK	Պակիստան
PL	Լեհաստան
PT	Պորտուգալիա
PW	Պալաու
PY	Պարագվայ
QA	Կատար
QZ	Եվրոմիության բույսերի տեսակների գրասենյակ
RS	Սերբիա
RO	Ռումինիա
RU	Ռուսաստանի Դաշնություն
RW	Ռուանդա
SA	Սաուդյան Արաբիա
SB	Սողոմոնյան Կղզիներ
SC	Սեյշելներ
SD	Սուդան
SE	Շվեդիա
SG	Սինգապուր
SH	Սուրբ Հեղինե
SI	Սլովենիա
SK	Սլովակիա
SL	Սիեռա Լեոնե
SM	Սան Մարինո
SN	Սենեգալ
SO	Սոմալի
SR	Սուրինամ
ST	Սաո Թոմե եւ Պրինցիպե
SU*	ԽՍՀՄ
SV	Էլ Սալվադոր
SY	Սիրիայի Արաբական Հանրապետություն
SZ	Սվազիլանդ
TC	Տուրկս եւ Կեյկոս Կղզիներ
TD	Չադ
TG	Տոգո
TH	Թաիլանդ
TJ	Տաջիկստան
TL	Արեւելյան Թիմոր
TM	Թուրքմենստան
TN	Թունիս
TO	Տոնգա
TR	Թուրքիա
TT	Տրինիդադ եւ Տոբագո
TV	Տուվալու
TW	Տայվան (Չինաստանի երկրամաս)
TZ	Տանզանիայի Միացյալ Հանրապետություն
UA	Ուկրաինա
UG	Ուգանդա
US	Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ
UY	Ուրուգվայ
UZ	Ուզբեկստան
VA	Սուրբ Առաջնորդարան
VC	Սենտ Վինսենտ եւ Գրենադիններ
VE	Վենեսուելա
VG	Վիրջինյան կղզիներ (Բր.)
VN	Վիետնամ
VU	Վանուատու
WO	Մտավոր սեփակա-նության համաշխարհ-ային կազմակերպություն (ՄՍՀԿ)
WS	Սամոա
YE	Եմեն
YU	Սերբիա եւ Մոնտենեգրո
ZA	Հարավային Աֆրիկա
ZM	Զամբիա
ZW	Զիմբաբվե

* Նշված երկիրը գոյություն չունի